

Malkekøer søger isolation når de skal kælte

Af: Linda S. Sørensen og Margit Bak Jensen, Institut for Husdyrvidenskab, Aarhus Universitet

Køer på stald, der skal kælte søger afskærmning fra flokken, hvis de får muligheden. Det viser forsøg udført ved Danmarks Kvægforskningscenter, Aarhus Universitet.

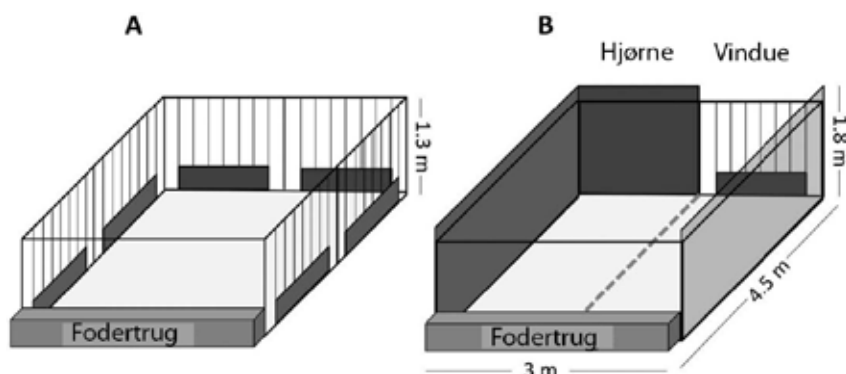
Kvæg er sociale dyr og malkekøer foretrækker normalt at være sammen med flokfæller. Dog viser studier af kvæg under nær-naturlige forhold at køer isolerer sig selv i timerne før kælvning, når de har mulighed for det. Nu har forsøg udført ved Danmarks Kvægforsk-

ningscenter vist, at denne adfærd også gælder for køer, der er opstaldet indendørs. Forsøget blev udført med henblik på at undersøge, om malkekøer ville isolere sig for at kælte, når de blev opstaldet i indendørs i en individuel kælvningsboks.

Delvist afskærmede kælvningsbokse

Køerne blev flyttet fra gruppeopstaldning til én af i alt 10 kælvningsbokse. Halvdelen af disse individuelle kælvningsbokse var delvist afskærmet med krydsfinér,

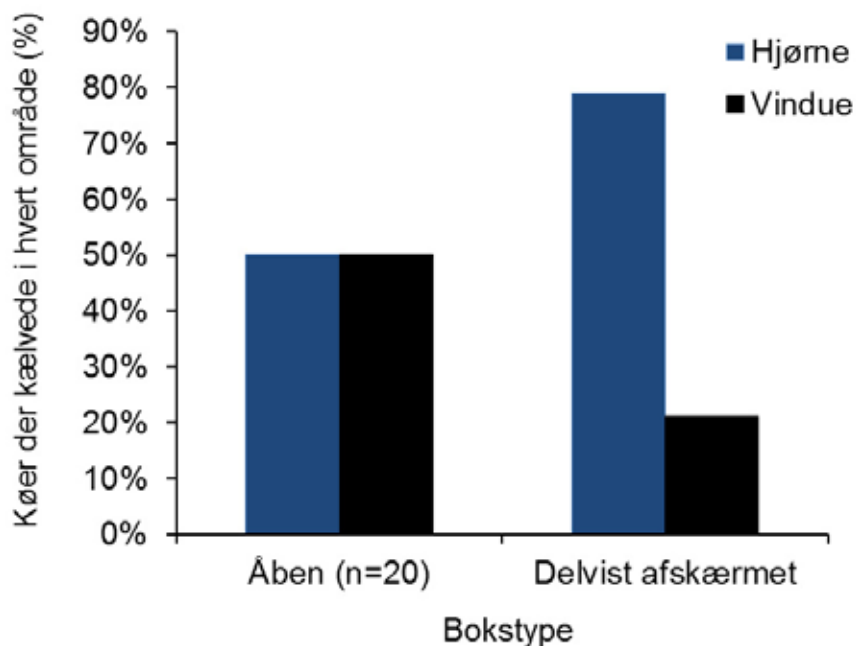

Figur 1: Design af kælvningsboks (A) uden afskærmning samt kælvningsboks (B) med delvis afskærmning. Grå firkanter indikerer krydsfinér-barrierer.

således at der var et isoleret hjørne til rådighed i stien, såvel som et vindue, som gav visuel kontakt til gruppestien. Den anden halvdel af stierne var åbne til alle sider (se figur 1).

Dyr og dataindsamling

I alt 39 Holstein malkekøer indgik i forsøget. Køerne blev flyttet fra gruppeopstaldning til én af i alt 10 kælvningsbokse minimum otte timer før kælving. Køernes adfærd blev fulgt vha. døgnavideooptagelser.

Figur 2: Procent af køerne, der kælvede i hjørnet og i vinduessiderne af henholdsvis de delvist afskærmede kælvningsbokse samt de åbne kælvningsbokse.

Køerne foretrak det afskærmede hjørne i boksen

Køer i de åbne stier kælvede ligeledes fordelt i begge sider af stien, mens 79 % af køerne i de delvist afskærmede bokse kælvede i hjørnesiden af boksen. Køerne i de delvist afskærmede bokse brugte hjørnesiden af boksen mere i timen umiddelbart før og efter kælving sammenlignet med køerne opstaldet i de åbne bokse. Resultaterne indikerer således, at malkekøer søger afskærmning fra flokken for at kælve alene. Dette antyder, at det vil være til gavn for køerne at indrette et afskærmet område i kælvningsbokse.

Flere oplysninger

Margit Bak Jensen,
Institut for Husdyrvidenskab,
Aarhus Universitet

MargitBak.Jensen@anis.au.dk